

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 53. Cæsaris edictum pro reformatione Austriæ Superioris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Sæc. XVII. Catholicam, sub cuius auspiciis semper
 A. C. 1625. per ibidem pax & unitas floruit, ab
 avita tot sæculorum possessione iniquissime ac novissime dejectam revocare aggressus sit, cum tamen hac in re nonnisi omnium Principum A Catholicorum, qui tam in suis, quam in Regionibus Catholicis bello partis mox eliminata Religione Catholica sectas suas vi invexere, exempla secutus esset: Forte duntaxat in Cæsare vel Principe Catholico id, quod Protestantes in se jus & æquum nominant, crudelitas & libertatis oppressio est.

Hæc tamen nil moratus Maximilianus Bavarizæ Elector pariter tam in Austria superiore. pignoris nomine obtenta, quam in Palatinatu subditos in Catholica fide institui. ac demum in Palatinatu superiore & Rhenano citeriore ex Religiosæ pacis sanctione promulgari curabat, quod illi, qui Sectariis adhuc adhærerent, vel ad Ecclesiæ veteræ gremium redirent, vel emigrarent.

§. LIII.

*Cæsaris edictum pro reformatione
Austriæ Superioris.*

Carafa l. c.
p. 203. Cum autem ex relictis hæresum seminibus præcipue in Austria Superiore haud temere nova seditionum germina

mina timerentur oritura, hinc Cæsar Sæc. XVII.
 evocatis Georgio Fabio Gottuvicen- A.C. 1625.
 sium Abbate, aliisque Religionis stu-
 dio præclaris viris negotium reforma-
 tionis in opus deduci rursus commisit,
 hancque in rem diploma edidit, quod
 Lintzensis Gubernator Cæsaris nomine
 die decima Octobris promulgavit, hu-
 jus tenoris: *Cum omnibus satis, super-*
que notum sit, quo pacto maxima pars
trium Ordinum, virorum illustrium Equi-
tum, & civitatum Archiducatus Austriæ
supra Onasum, nulla ipsis data occasione,
graviter deliquerint, & in recenti hære-
ditariorum regnorum, ac provinciarum
sue Cæsareæ Majestatis rebellionem, omnis
generis hostilitates, sumptis armis contra
naturalem hæreditarium suum Dominum
ac Principem exercere non sint veriti,
inprimis autem fidem ipsi dare, neglectis
amplissimis legationibus, paternisque admo-
nititionibus, & exhortationibus, insolenter
& proterve detrectarint; jus administran-
di provinciam cum rebellibus, & hosii-
bus iniverint, edicta, & mandata pro ar-
bitrio publicarint, itinera, Domos, &
arces occuparint: Infra Onasum Rappl-
senio præsidium imposuerint, Melckam
Deo dicatam domum obsederint, & tor-
mentis quassarint: Aisium diripuerint,
multas ædes Parochiales expilarint, re-
bellibus Bohemis, & Moravis, ut copius
Cæsa-

Sæc. XVII. *Cæsareis tanto melius resistere, imo illas
 A. C. 1625. oppugnare possent; Legionem ter mille
 peditum, & aliquot alas equitum tradi-
 derint, quibusdam rebellibus ordinibus in-
 fra Onasum permiserint, ut aperte mili-
 tem conscriberent, arma, pecunias, ho-
 spitia, & diribitoria in provincia illi
 concesserint, magnam pecuniæ summam
 contra suam Cæsaream Majestatem com-
 modarint: rebellibus in Bohemia commea-
 tum, & annonam militarem submiserint,
 a Principe Transilvaniæ auxilium, & mi-
 litem contra Cæsarem petierint, eumque
 instigarint, ut regnum Ungariæ, & Sti-
 riam, Cæsaris provinciam hæreditariam
 occuparet; Legatos ad Hungaricam ele-
 ctionem miserint, electo putativo, sicut &
 ante novo Regi in Bohemia gratulati fue-
 rint: in omnibus rebellium consultatio-
 nibus Pragæ, Possonii, Brunncæ, Hor-
 næ, Relæ, Neuensolii, & alibi Lega-
 tos habuerint, cum fæderatis Oratorem
 ad Turcicam portam miserint, integrum
 ordinem in Archiducatu supra Onasum
 extirparint, imo alium Dominum ad-
 sciscere conati sint: quod non tantum in
 suæ Cæsareæ Majestatis, totiusque in-
 clytæ Domus Austriacæ detrimentum ver-
 tebatur, sed etiam in omnium vicinorum
 Electorum Principum, & provinciarum
 cum magna ipsorum inquietudine, sumpti-
 bus, curis, & molestiis, ad totius Ro-
 mani*

illas
 mille
 radi-
 us in-
 mili-
 ho-
 illis
 man
 com-
 mea-
 erint,
 & mi-
 mque
 Sti-
 rian
 a ele-
 ut &
 sue-
 tatio-
 Hor-
 Lega-
 torem
 grum
 asum
 ad-
 m in
 e in-
 ver-
 orum
 arum
 npti-
 Ro-
 mani

mani Imperii perniciem, cum summa per- Sæc. XVII.
 turbatione multorum millium Christiano- A. C. 1625.
 rum cæde, & pernicie, & universi orbis
 Christiani periculosa concussione, vasta-
 tione ac ruina vertebatur. Ob quam
 causam in pœnam læsæ Majestatis, &
 amissionis omnium privilegiorum, vitæ,
 ac fortunarum incurrerint: Cæsar ad
 conservandum sibi a Deo demandatum
 Archiducatum supra Onasum, & tuen-
 dam inelytæ Domus Austriacæ dignita-
 tem, & existimationem commotus est, ut
 Illustrissimo & Excellentissimo Principi
 Maximiliano, Comiti Palatino ad Rhe-
 num, Duci Superioris, & inferioris
 Bavaricæ, sacri Romani Imperii Archi-
 dapifero dilecto suo cognato, affini, &
 Electori mandata dederit, eumque jusse-
 rit pervicaces illos refractarios subigere,
 & ad obedientiam sibi debitam reducere:
 quod etiam ipse Elector, & Dux Bava-
 ricæ perfecit, & executus est. Insuper
 non obscurum est supradictæ rebellionis
 & contumaciæ non postremam causam
 fuisse prædicantes, & qui hinc inde in
 provincia calumniosis, & Seditiosis suis
 concionibus populum excitaverint, & ani-
 mos auditorum contra suum Magistratum
 exacerbant, a quibus tribunitiis Con-
 cionibus necdum sibi temperare, sed au-
 dacter non cessare Sacramenta, & Salu-
 tiferam Religionem exagitare, & tradu-
 cere

Sæc. XVII. cere ausi sunt. Quoniam igitur officii, & A.C. 1625. Conscientiæ ratione Cæsar hujusmodi auctores, & inventores turbarum in hereditaria sua provincia, & Archiducatu supra Onasum diutius tolerare, nec si id fecerit, ejus rationem Deo reddere possit: sua Cæsarea Majestas gravibus de causis ad stabiliendum tutum, quietum & firmum regimen, omnes & singulos supradictos Concionatores ex tota provincia supra Onasum ejicere, & Religionis ipsorum exercitium prorsus abrogare, & intercludere constituit. In quem finem sua Cæsarea Majestas omnibus & singulis provinciæ incolis, cujuscunque dignitatis, status, & Conditionis sint, apud quos supradicti Concionatores sive in arcibus, urbibus, oppidis, pagis, sive in agris, & Villis commorentur, injungit, & serio mandat, ut intra proximos octo dies post publicatum hoc Generale decretum omnes & singulos Concionatores eorumque Ludimagistros dimittant, qui etiam confestim cum suis facultatibus certo, & infallibiliter ex provincia migrabunt, neque unquam in eam sub pœna carceris aliisque certis pœnis, revertentur. Illustri vero Adamo, Comiti Herbersdorff sacre Cæsareæ Majestatis dilecto & fidei Consiliario, & Cubiculario, necnon Electoris Bavaricæ equitum Tribuno, atque hoc tempore Lintzii Præfecto, plena potestatis

testas confertur, quæ etiam hoc publico Sæc. XVII.
 diplomate, & Cæsareæ Archiducalis po- A. C. 1625.
 testatis plenitudine, & certa Scientia ipsi
 datur, ut hoc mandatum omni obsequio
 observandum curet, & eos, qui ei non
 paruerint, nec Concionatores & Ludima-
 gistros dimiserint, vel aliquid etsi mini-
 mum contra illud mandatum tentaverint,
 pro re comperta, & qualitate delicti, in
 horrorem, & exemplum aliorum, nullius
 personæ habita ratione, vitæ, & fortu-
 narum pœna afficiat, quod unusquisque
 sibi dictum putet.

Enimvero Sectarii, postquam de
 bello Saxonico & Bethlenii Gaboris ir-
 ruptione desperaverant, huic edicto
 obtemperare simulabant, vertente au-
 tem belli fortuna rursus anno sequenti
 suos Præcones revocarunt, hoc facto
 luculenter demonstrantes, quod legi-
 timis suis Principibus duntaxat tam-
 diu obediant, quamdiu aut obedire
 privatis eorum commodis deservit,
 aut palam resistendo impares sunt.

§. LIV.

*Electorum Ecclesiasticorum literæ ad
 Ludovicum XIII. Franciæ
 Regem.*

Tam impotenti indignatione Jacobus I. *Maffen. An-*
 Angliæ Rex frustratas filii sui cum *nal. Trev.*
 Hi- *l. 24. n. 8.*